

Projektbeskrivelse af Frikommuneforsøg

– Optagelse i botilbud uden informeret samtykke

Baggrund

Det konkrete forsøg har sin baggrund i det frikommunenetværk, som Skive Kommune er en del af, der har fået godkendelse til at iværksætte en række forsøg.

Borgere med fysisk eller psykisk funktionsnedsættelses livsvilkår forandrer sig i løbet af deres liv. Deres funktionsnedsættelse kan ændre sig eller der kan ske forandringer i deres nærmiljø. Det er derfor langt fra sikkert, at det botilbud, som er borgerens aktuelle hjem, er det bedst egnede for borgeren resten af vedkommendes liv.

Hvis en borger mangler evne til at give informeret samtykke til en flytning, medfører de nuværende magtanvendelsesregler, at kommunen skal sende en ansøgning til Statsforvaltningen, og at Statsforvaltningen skal afgøre, hvorvidt en borger kan flytte. En ansøgning ud fra nuværende lovgivning om flytning uden samtykke, er omfattende selv i de situationer, hvor borgeren ikke modsætter sig, og pårørende/værge og fagpersonalet er fuldstændig enige om en flytning.

Også i situationer med unge mennesker over 18 år, der ikke kan give informeret samtykke, og som skal flytte i et botilbud, er det Statsforvaltningen, der skal træffe afgørelse om optagelse i botilbud. Dette igen uanset, om pårørende/værge og fagpersonalet er enige om, at det en botilbud er den bedste løsning for det unge menneske, der måske indtil da har boet hjemme.

Formål

Formålet med forsøget er at give borgere med en fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, der ikke kan give et informeret samtykke, bedre mulighed for at flytte til et bedre egnet botilbud.

Magtanvendelsesreglerne i serviceloven er udarbejdet for at beskytte borgerne mod indgreb i den personlige frihed. Såfremt en borger mangler evnen til at give et informeret samtykke, kan magtanvendelsesreglerne betyde, at borgeren ikke får mulighed for at flytte til et bedre egnet botilbud. Dette gælder specielt for borgere med medfødte handicaps, idet denne gruppe skal flyttes efter SEL § 129 stk. 1, hvor borgeren udelukkende kan flyttes hvis borgerens behov på ingen vis kan imødekommes i det nuværende tilbud. Borgere, der har et erhvervet handicap kan derimod flyttes jf. SEL § 129 stk. 2, der er mindre restriktiv, idet kommunen her kan træffe afgørelse såfremt borgeren bistås af advokat og borgeren ikke aktivt udtrykker modstand mod flytningen. Dermed stilles borgere, der ikke kan give et informeret samtykke og samtidig har et medfødt handicap, ringere end andre borgere med erhvervet handicap, eller borgere der er i stand til at give informeret samtykke.

Overordnet er formålet med forsøget således at sikre, at den definerede målgruppe har de samme frihedsrettigheder til at skifte boform/botilbud som andre dele af befolkningen, samt harmonisere lovgivningen på området, således der er de samme regler for borgere med medfødte handicaps som borgere, der har erhvervet handicaps.

Leverancer og mål i projektperioden

Forsøgsperioden forløber fra 2017-2020, hvor der vil være mulighed for at udnytte den lovhjemmel, der er givet ved Lov om frikommune § 12. I denne periode har Skive Kommune som frikommune mulighed for, indenfor den definerede målgruppe, at optage borgere i botilbud, enten i stedet for et andet botilbud eller for første gang.

I relation hertil er det derfor relevant, dels at definere den specifikke målgruppe og efterfølgende identificere borgerne indenfor denne målgruppe. Derudover er det nødvendigt at fastsætte nogle procedurer og arbejdsgange i processen.

Målgruppe

Overordnet vil målgruppen for projektet være alle de borgere, som normalt defineres indenfor Servicelovens § 129, hvilket vil sige de borgere, som ikke er i stand til at afgive et informeret samtykke. Hvorvidt borgeren er i stand til at give et informeret samtykke, er en konkret faglig vurdering af den enkelte borger.

Specifikt vil frikommunerne i projektet fokusere på borgere med psykiske eller fysiske funktionsnedsættelser, der ud fra en faglig vurdering, vil kunne drage nytte af et konkret tilbud i kommunen, der bedre kan varetage borgerens aktuelle behov. Dette kan f.eks. være fordi borgerens behov for støtte har udviklet sig, så det tilbud borgeren bor i, ikke længere er det fagligt optimale i forhold til at yde den mest kvalificerede indsats over for borgeren, og at der er et andet tilbud i kommunen, hvor borgerens behov kan varetages bedre. Det skal vurderes at det nye tilbud skal give en positiv forandring for borgerens fremtidige udvikling i forhold til det nuværende.

En anden del af målgruppen omhandler unge mennesker over 18 år, der står til at skulle flytte hjemmefra og ind på et botilbud, drevet af Skive Kommune, eller har boet på et botilbud frem til de 18 år, og skal flytte som følge heraf.

Det er et ufravigeligt krav, at borgeren ikke i ord eller handling modsætter sig flytning, eller at det på forhånd vurderes, at en borger vil modsætte sig en flytning, samt at den værge, som statsforvaltningen har udpeget efter servicelovens § 131, tiltræder kommunalbestyrelsens indstilling om flytning.

Procedurer og kriterier

Frikommuneloven muliggør, at kommunalbestyrelsen i de pågældende kommuner kan træffe afgørelse om optagelse i et bestemt botilbud. Dette kan ske hvis kommunalbestyrelsens indstilling tiltrædes af den værge, som statsforvaltningen har beskikket, jf. servicelovens § 131. Derudover skal der i det konkrete tilfælde vurderes at være det fagligt mest hensigtsmæssigt for borgeren og borgerens udvikling.

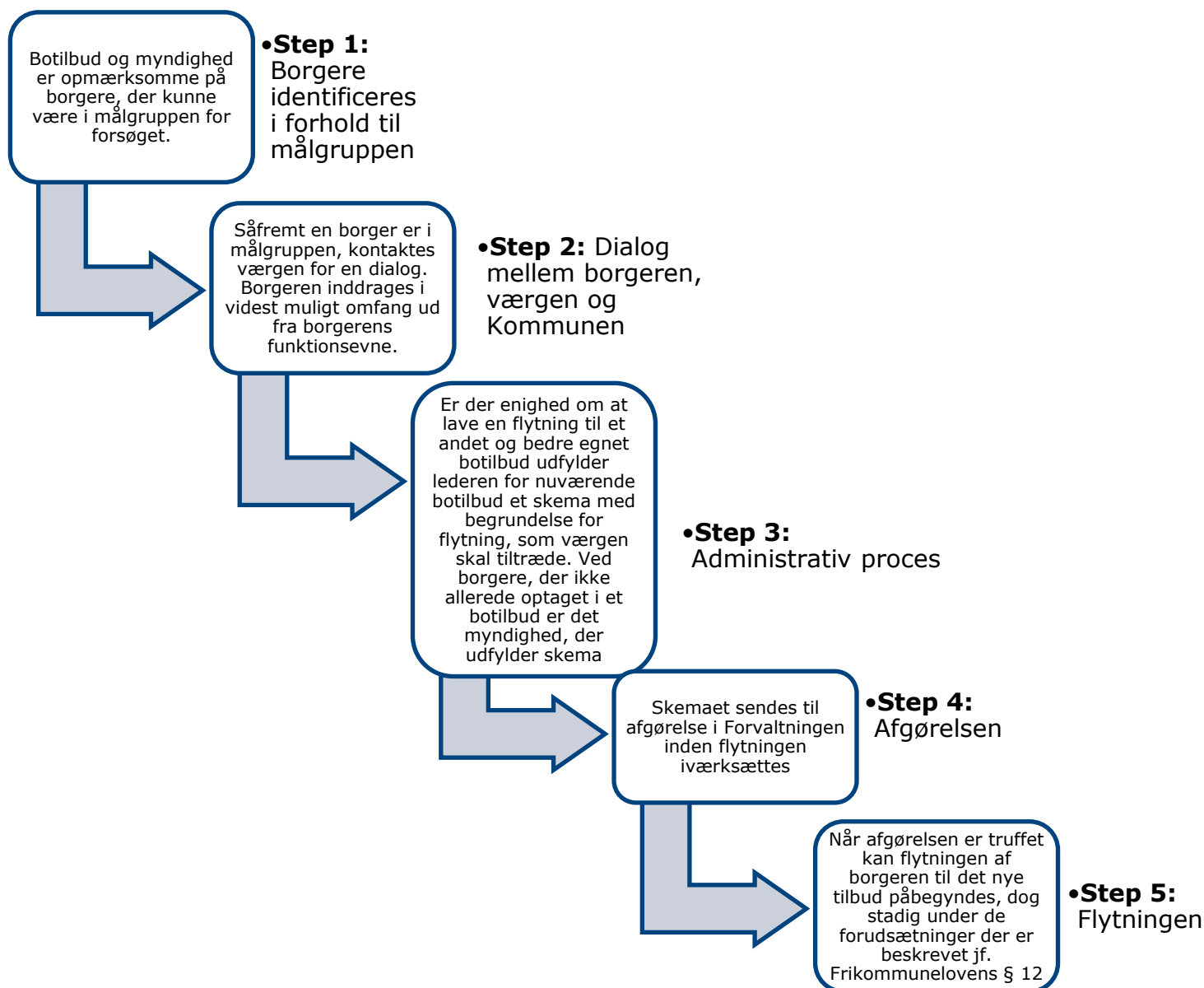
Derudover skal den af statsforvaltningen beskikkede værge udtrykkeligt tage stilling til, om værgen er enig i kommunalbestyrelsens indstilling om flytning uden informeret samtykke. Hvis værgen er enig i indstillingen, kan kommunalbestyrelsen selv træffe afgørelse i sagen, og statsforvaltningen skal ikke inddrages.

En flytning uden informeret samtykke efter frikommunelovens § 12 kan ikke gennemføres, hvis borgeren gennem ord og handlinger udviser modstand mod flytningen.

Processen omkring en flytning er således baseret på faglig vurdering og dialog mellem Skive Kommune og borger/værgen. Både borger/værgen og borgerens botilbud har mulighed for at tage initiativet i forhold til en dialog omkring flytningen af borgeren til et bedre egnet tilbud.

Såfremt der gennem dialogen er enighed mellem borger/værgen og botilbud om, at en flytning til et andet botilbud vil gavne borgerens udvikling, udfyldes et skema, som sendes til afgørelse hos et særligt team i forvaltningen. Skemaet har til formål at dokumentere de faglige argumenter, der skal begrunde behovet for en flytning, såvel som enigheden mellem parterne omkring flytningen. Afgørelsen træffes af et team af medarbejdere i forvaltningen, der er uvildige i forhold til det tætte daglige arbejde med borgeren, og de har som opgave at sikre, at sagerne er tilstrækkeligt belyste og at den faglige argumentation er i orden.

Nedenfor er den ovenstående proces for en flytning angivet i et diagram:

Flytninger, omfang og tilbud

Igennem projektet vil der være opmærksomhed på at matche borgerne og de pågældende tilbud, således at alle borgere befinder sig i det mest optimale tilbud i forhold til deres behov.

Ud fra afklaringen af målgruppen, vurderes det for Skive Kommune at omhandle 1-3 borgere om året, der er relevante for inddragelse i forsøget, og hvor man vil kunne benytte nærværende tiltag.

Succeskriterier

- At borgerne tilbydes en bolig i rammer, der giver mulighed for den rette udvikling.
- At de pårørende/værge oplever tryghed og tilfredshed med borgerens optagelse i botilbud.
- At opnå en bedre udnyttelse af boligmassen gennem at matche borgerne til det rigtige tilbud.
- At arbejdsmiljøet på botilbuddet og sikkerheden for medarbejderne forbedres eller forbliver den samme.

Evaluering

Evaluering af projektet udarbejdes i samarbejde med VIVE (Tidligere KORA). Nedenstående ses projektets mål og succeskriterier. Et uddybet evalueringsdesign er udarbejdet og godkendt af VIVE.

Specifikke mål og succeskriterier

- At borgerne tilbydes en bolig i rammer, der giver mulighed for den rette udvikling.
- At de pårørende/værge oplever tryghed og tilfredshed med borgerens indflytning i botilbud.
- At opnå en bedre udnyttelse af boligmassen ved at matche borgerne til det rigtige tilbud.
- At arbejdsmiljøet på botilbuddet og sikkerheden for medarbejderne forbedres eller forbliver den samme.
- At der ses en effektivisering ved at borgeren oplever forbedret udvikling som følge af det bedre tilbud

Overordnet organisering og tidsplan

Projektet er et 3-årigt forsøg (med mulighed for forlængelse) og forventes at kunne igangsættes primo 2018.

Styregruppen vil bestå af:

- Socialchefen
- Lederrepræsentanter fra henholdsvis Autismecenter Skive, Habiliteringscenter Kraka og Habiliteringscenter Habilis
- Sektionsleder fra specialrådgivningen og psykiatrirådgivningen
- Sundhedschefen
- Udviklingskonsulent fra Socialafdelingen